

04 ELEKTROENCEFALOGRAFIJA (EEG)

Vojislav Ivetić

1. Kakšna preiskava je EEG?

Elektroencefalografija (EEG) je preprost, neboleč postopek, pri katerem na lasišče glave pritrdimo 20 elektrod (odvodov), s katerimi beležimo in zapisujemo električno aktivnost možganov.

Preiskava je neboleča in zelo varna.

2. Kakšen je namen EEG?

Elektroencefalografija (EEG) se najbolj pogosto uporablja:

- za postavljanje diagnoze epilepsije in razlikovanje vrste samih napadov;
- kot diagnostični test pri nepojasnjenih izgubah zavesti in ugotavljanju demence;
- pri ugotavljanju možnosti rehabilitacije bolnikov, ki imajo motnje zavesti;
- pri ugotavljanju možganske smrti pri osebah, ki so v komi;
- za raziskovanje motenj spanja, (kot je npr. bolezen narkolepsija);
- za opazovanje aktivnosti možganov, dokler je oseba v splošni anesteziji pri operacijah na možganih;
- pri diferenciranju, ali ima oseba organske težave (motnje v možganih, hrbtenjači ali živčnem sistemu) ali pa so težave psihosomatske narave.

3. Kdo opravlja EEG?

EEG lahko opravite v vseh bolnišnicah, ki imajo nevrolški oddelek, ali pa ambulantno pri zasebnih nevrolških ambulantah, ki so opremljene z ustrezno aparaturo. Skozi samo preiskavo vas bo vodil zdravstveni tehnik, posebno usposobljen za to. Rezultate preiskave pa bo odčital klinični specialist nevrolog.

4. Kdo vas na preiskavo napoti ?

Na preiskavo vas bo napotil klinični specialist nevrolog v sklopu diagnostične obravnave vaših zdravstvenih težav, takrat pa, ko je to strokovno utemeljeno, lahko tudi vaš zdravnik družinske medicine.

5. Kako se pripravite na EEG?

Dan pred samo preiskavo je potrebno, da svojemu zdravniku poveste o vseh zdravilih, ki jih redno jemljete. Vaš zdravnik vas bo mogoče opozoril, da pred samim testiranjem prenehate z jemanjem določenih zdravil (kot so *sedativi, anksiolitiki, mišični relaksanti, uspavala ali zdravila za zdravljenje epilepsije*). Omenjena zdravila lahko spremenijo običajno možgansko aktivnost in povzročijo lažno patološki izvid same preiskave.

Vsaj 8 ur pred EEG preiskavo se odsvetuje uživanje *jedi ali hrane, ki vsebuje kofein* (kot so kava, čaj, koka kola ali čokolada).

Glede na to, da bodo elektrode pričvrščene za vašo glavo (predel lasišča), je pomembno, da *bodo vaši lasje čisti in brez umetnih razpršil*, oljnih preparatov, krem in kakršnih koli losjonov.

Večer pred preiskavo *umijte glavo* s šamponom za lasišče in ga potem izperite s čisto vodo. Izogibajte se uporabi različnih balzamov ali pa olj po pranju glave.

Da bi ugotovili določene nepravilnosti v možganski aktivnosti, bodo od vas občasno zahtevali, da v času preiskave poskušate zaspiti. Mogoče vam bodo svetovali, da noč pred preiskavo ne spite ali pa da spite krajši čas (okoli 4 do 5 ur) ali pa da vstanete zelo zgodaj. Če pa bo pregledan vaš otrok, ga poskusite imeti čim dalj časa budnega. V kolikor veste, da boste opravili EEG preiskavo, ki bo vključevala spanje, načrtujte nekoga, da vas na preiskavo pripelje in odpelje nekdo drug.

6. Kako poteka preiskava?

V času preiskave boste *udobno ležali na hrbtu na preiskovalni mizi* ali pa boste sedeli na fotelju z *zaprtimi očmi*. Zdravstveni tehnik vam bo s pomočjo paste ali gela pritrdil od *16 do 20 elektrod na različna mesta na vaši glavi*. Elektrode bodo z žico povezane z računalnikom, ki bo snemal električno aktivnost vaših možganov. Aparat bo posneto aktivnost zapisoval na papir kot serijo različnih valov ali pa prikazoval na ekranu monitorja.

V teku samega snemanja *poskusite ostati čim bolj pri miru, z zaprtimi očmi in se ne pogovarjajte z zdravstvenim tehnikom*, razen če ni nujno.

Od Vas se v času snemanja lahko zahteva, da:

- hiperventilirate (dihate globoko in hitro) (po navadi 20 vdihov, v času 1-3 minute);
- gledate v utripajočo luč (stroboskop);
- poskusite zaspiti. Če ne morete zaspiti, vam bo medicinsko osebje ponudilo uspavalno ali pomirjevalo in vam s tem pomagalo, da lažje zaspite.

7. Koliko časa traja EEG?

EEG preiskava traja *okoli 1-2 uri*. Po sami preiskavi lahko nadaljujete z normalnimi aktivnostmi. Če ste pred preiskavo dobili uspavalno ali pomirjevalo, se priporoča, da ne vozite avtomobila sami.

8. Kakšne so nevarnosti preiskave?

EEG je *zelo varna preiskava*. Če se zdravite za epilepsijo, je možno, da pospešeno dihanje ali pa utripi lučk na preiskovalni napravi *izzovejo epileptični napad*. V tem primeru vam bo pomagalo izobraženo medicinsko osebje.

Pasta ali gel, ki se uporablja z pritrditev elektrod na vaše lasišče, včasih ostane v laseh, tako da boste morali zaradi tega oprati lase.

V primeru, ko se od vas zahteva, da dihate globoko, lahko občutite *omotico, slabost in mravljinčenje v okončinah*. Omenjeni simptomi predstavljajo normalno reakcijo na pospešeno in hitro dihanje in bodo po treh do štirih minutah normalnega dihanja sami izzveneli.

9. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvide preiskave bo odčital klinični specialist nevrolog, posebno usposobljen za odčitavanje takšnih izvidov. Odvisno od lokalne organizacije bodo izvidi *v roku 3-7 dni* poslani zdravniku, ki vas je napotil na preiskavo.

10. Čemu bodo služili izvidi ?

Izvidi bodo pomagali vašemu zdravniku pri postavljanju diagnoze in ugotavljanju tipa epilepsije, določanju eventualnih posledic poškodb glave, možganskih tumorjev, vnetnih bolezni ter presnovnih bolezni, ki prizadenejo možgane.